

ב' חשון, תשס"ח
14 אוקטובר, 2007
מפ/ 8459

לכבוד
ח"כ דוד טל
כנסת ישראל

ח"כ נכבד,

הנדון: הצעת חוק עיריות איתנות, התשס"ו – 2006

1. מעיון בהצעת החוק שבנדון אנו למדים כי היא באה להרחיב את האוטונומיה של העיריות הכלולות בהגדרת עיריות איתנות בכל הקשור לסמכויות להעניק אישור תקציב, למחוק חובות אבודים, לעדכן ארנונה לשנה והנחות מארנונה.. יש לציין כי גם משרד הפנים תומך בהגברת אוטונומיה לרשויות איתנות. זאת, אנחנו למדים, בין היתר, מעיון בחוק העיריות, התשס"ז - 2007 שעבר לאחרונה בקריאה בראשונה בכנסת ונמצא בדיונים בועדת הפנים והגנת הסביבה לקראת קריאה שנייה ושלישית. יחד עם האמור, ברור שעם הגברת האוטונומיה מחד והפחתת הביקורת החיצונית- ביקורת האגף לביקורת ברשויות של משרד הפנים בנושאים שונים מאידך, הרי שיש לחזק את גופי הביקורת המקומיים ובראש ובראשונה את הביקורת הפנימית ברשות המקומית. העובדה שהרשות המקומית מאוזנת מבחינה כלכלית והיא איתנה מבחינה תקציבית איננה מפחיתה מהצורך בביקורת פנימית, הנדרשת עפ"י החוק, בין היתר, לשמירה על ניהול ומינהל תקין וטוהר המידות, שכן במקרים רבים האיתנות נובעת מהיקף הפעילות הכלכלית באותה רשות מקומית ומהרכב האוכלוסייה שלה, מרכיבים אילו מצדיקים הגברת הביקורת הפנימית בתוך הרשות האיתנה.

2. נכון הוא שקיום ביקורת ברשות מקומית [ועדת ביקורת, מבקר פנימי, דיון בדוח ביקורת] הם חובות חקוקות, ממש כשם שהחובה לנהל את הרשות תקציבית בצורה מאוזנת. ברם, כפי שנלמד מדוחות משרד הפנים ומבקר המדינה, המצב בפועל לא תמיד עולה בקנה אחד עם החוק¹.

3. לאור האמור, ציבורית וגם מהותית, אין זה מן הראוי להעניק עצמאות יתר לגוף (שאומנם בנקודת זמן מסוימת נמצא מאוזן או בעל עודפי הכנסה) אשר לא פועלים בו לדוגמה מבקר פנימי בהיקף הנדרש וכן ועדת הביקורת המתכנסת ודנה בדוחות הביקורת, ומליאת המועצה המאמצת את המלצות הביקורת והפועלת לתיקון הליקויים.

¹. ראה דוח מבקר המדינה על השלטון המקומי 2002 [הפרק על הביקורת הפנימית בעיריות ובמועצות] ובדוחות ביקורת שעורכים ר"ח מטעם משרד הפנים מדי שנה ברשויות המקומיות.

לשכת המבקרים הפנימיים ישראל

THE INSTITUTE OF INTERNAL AUDITORS ISRAEL

4. לאור האמור לעיל אנו מבקשים להוסיף בסעיף ההגדרות של "עירייה איתנה" גם את המשפט הבא:

(5) מתקיימת בה יחידת ביקורת פנימית בהתאם להוראות פקודת העיריות על ידי מבקר פנימי עובד העירייה במשרה מלאה ועובדים בלשכתו, בין כעובדי הלשכה ובין כנותני שירותים, והוא מגיש דו"חות ביקורת כנדרש ורשויות העירייה, כולל ראש העירייה, ועדת הביקורת, ומועצת העירייה דנים בדו"חות הביקורת במועד ונעשה מעקב אחר תיקון ליקויים שהעלה מבקר העירייה בדו"ח ותיו.

5. כאמור לעיל, נראה לנו כי מרגע שמקלים על עירייה איתנה מבחינת הפקוח החיצוני, שנעשה על ידי משרד הפנים, יש להגביר ולחזק את הביקורת הפנימית, במיוחד כאשר בהצעה ישנו מרכיב של מחיקת חובות אבודים, עדכון סכומי ארנונה, שכידוע נקבעת בהתאם לסוגי אזורים וסוגי שימוש בנכסים, קביעת הנחות בתשלומי ארנונה ועוד. העובדה שהעירייה מאזנת מבחינה כלכלית אינה פוטרת ממנגנון יעיל של בקרה השומר על החוק הניהול התקין וטוהר המידות השקיפות וההגינות בניהול העירייה לרבות בחינת המתמדת של העירייה להגברת היעילות והחיסכון בתפקודה השוטף.

בכבוד רב,

שנבל מרדכי – עו"ד

סגן נשיא לשכת המבקרים הפנימיים
והיועץ המשפטי שלה.

בכבוד רב,

שלמה קלדרון

נשיא הלשכה

העתקים:

מר מאיר שטרית – שר הפנים
השופט בדימוס, מיכה לינדנשטראוס
מר אריה בר, מנכ"ל משרד הפנים
ח"כ אופיר פינס פז – יו"ר ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת
חברי ועדת הפנים והסביבה- כנסת ישראל
מר דני שוץ – יו"ר חוג המבקרים ברשויות המקומיות
מר אלון קוחלני – דובר הלשכה
חברי הנהלה ומועצה